

بسم الله الرحمن الرحيم

ضرورت تغییر و تحول در نظام حکمرانی

اشاره:

آن چه پیش رو دارید متن کامل و پیاده شده سفنان دکتر محمد باقر قالیباف ریاست محترم مجلس شورای اسلامی می باشد که به مناسبت بزرگداشت سالگرد شهید چمران و روز ملی بسیج اساتید در دانشگاه تهران ایراد شده است نظر به اهمیت مطالب ، متن کامل آن جهت بهره برداری مسئولان و شبکه ملی جهادگران تبیین در سراسر کشور ارائه می گردد.

«مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ
وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

روز ملی بسیج اساتید را به همه اساتید محترم و حاضرین در این جمع و همه اساتیدی که در سراسر کشور از این جلسه بهره مند هستند تبریک و تهنیت عرض می کنم.

نکته اول در عرایضم اهمیت بسیج است. بسیج در حقیقت تبلور عینی و حضور سازماندهی شده مردم در همه امورات جامعه است و بخشی از این تشکیل ها و قشر های مردمی، اساتید عزیز ما هستند یعنی همین جمعی که در کنار هم قرار گرفته ایم و شهید چمران را به عنوان الگوی خودمان قرار داده ایم. شهید چمرانی که در اوج تعقل و تخصص و اخلاص بود. شهید چمرانی که با گفتارش، با کردار و رفتارش و در نهایت با تقدیم جان و خونش درستی راه خودش را به اثبات رساند و ما او را الگو قرار دادیم و این الگو پیش روی ما است، لذا تا در این مسیر هستیم پیشرو و در صراط مستقیم حرکت می کنیم! ان شاء الله.

نکته دوم آن که امروز و در این شرایط محیطی، داخلی و خارجی که قرار گرفته ایم مهمترین هدف ما چیست؟ بنده از مجموعه برداشت هایی که از کشور و در راس آن از بیانات و فرمایشات مقام معظم رهبری دارم این است که امروز مهمترین هدف ما در حکمرانی تغییر و تحول اساسی است، مقام معظم رهبری هم مبنای این تحول و پیشرو بودن را حضرت امام (ره) معرفی کردند و فرمودند؛ امام ما امام تحول بود و همین نگاه تحولی بود که انقلاب اسلامی را به وجود آورد و با همین نگاه تحولی بود که توانستیم دوران دفاع مقدس را پشت سر گذاشته و این همه توطئه را از بین ببریم. پس باید این را مدنظر داشته باشیم که امروز هدف ما تحول در عرصه های مختلف است.

ما باید امروز بپذیریم که در حکمرانی مان یک مسئله مهم داریم، در واقع مهمترین موضوعی که در نظام حکمرانی داریم این است که ما اگر می خواهیم در کشور استقلال داشته باشیم باید تولید کننده و مولد باشیم. که اگر نباشیم نمی توانیم استقلال را حفظ کنیم و به تبع آن نمی توانیم آزادی و هویت مان را حفظ کنیم.

امام خطاب به آمریکا و جهانخواران فرمودند که اگر بخواهید در مقابل دین ما بایستید ما در مقابل همه دنیا شما خواهیم ایستاد. این ایستادگی وقتی اتفاق می افتد که بتوانیم استقلال مان را حفظ کنیم یعنی مولد باشیم. مولد باشیم یعنی چه؟ چیزی را باید تولید کنیم؟ یعنی علم و معرفت، قدرت، منزلت و ثروت.

آن نقطه ای که ما به تغییر و تحول نیاز داریم حکمرانی است. همین بحثی که معمولاً به عنوان حکمرانی نو مطرح می شود. این حکمرانی مبتنی بر حقانیت انقلاب اسلامی و اصالت جمهوری اسلامی، و توجه و باور به نظریه مبانی ولایت فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی است. ما باید بپذیریم که امروز در حوزه مربوط به قلمرو حکمرانی دچار چالش هایی هستیم و اگر این چالش ها را حل نکنیم روز به روز این چالش ها بیشتر خواهد شد. ما در این بخش نتوانسته ایم مثل حوزه حکمرانی در عرصه دفاع و امنیت که به نقطه بازدارندگی در مقابل دشمنان مان رسیده ایم، به قدرت بازدارندگی برسیم و از همان نقاط دشمن دارد ما را به چالش می کشد و چالش های جدی را هم بر ما وارد می کند.

وقتی حرف از حکمرانی می‌زنیم یعنی بدون تردید ما باید در زمینه ایده، رویکرد، حتی روش و ابزار، تحول ایجاد کنیم و این حکمرانی را متحول کنیم.

پیشقراولان این حرکت، نخبگان جامعه و پیشاهنگان این حرکت بدون شک اساتید نمونه بسیج هستند که این رسالت را بر عهده دارند. این کار و این ایده پردازی و این تحول در حیطه حکمرانی و حقیقت‌نوسازی نظام حکمرانی نیازمند یک کار عالمانه، فکورانه و جمعی است و بصورت انفرادی و فردی نمی‌توان این کار را انجام داد. **ما حتی اگر بخواهیم در جهاد تبیین هم موفق باشیم باید از جهاد تولید شروع کنیم. اگر از جهاد تولید شروع نکنیم و این را در عمل پیاده نکنیم جهاد تبیین ما هم در گذر زمان تبدیل به جهاد توجیه می‌شود.** اگر این چنین شد ثمر خودش را از دست می‌دهد و اولین خسارتی که ایجاد می‌کند آن است که به جای جذب حداکثری به سمت جذب حداقلی می‌رویم.

دوستان و عزیزان، ما امروز وارثان شهید چمران‌ها هستیم، وارث شهیدان و بویژه شهیدان اساتید بسیجی هستیم که در دوران دفاع مقدس با جهاد خودشان خرمشهر را فتح کردند. **اما امروز خرمشهر و فتح ما در حقیقت ذهن‌های تصرف شده‌ای است که توسط دشمن اشغال شده و ما باید آن‌ها را پاکسازی و مجدداً آن‌ها را به دست بیاوریم.** امروز دیگر تهدیدات از جنس تهدیدات ابتدای جنگ مانند حوادث گنبد و کردستان و این‌ها نیست. امروز نبرد در حوزه ذهن است و اگر در این حوزه توجه

نکنیم دچار مشکل می شویم و من همین جا می خواهم یک چیزی را از اساتید بسیجی خودم عاجزانه درخواست کنم و آن هم این است که عزیزان، شما اساتید محترم در دانشگاه ها نسبت به همه دانشجو ها باید حق پدری را ادا کنید حق استادی و حق معلمی را ادا کنید هرگز قشر خاصی را در نظر گرفتن وظیفه شما نیست. همه دانشجویان فرزندان و شهروندان ما هستند و این نکته ای بسیار مهم و اساسی است اگر می خواهیم ذهن آن ها را از آسیب های دشمن نجات بدهیم وظیفه ما آن است که به این نکته توجه داشته باشیم.

نکته بعدی آن است که در جهاد تبیین بهترین الگو، شیوه و روشی است که مقام معظم رهبری در این مسیر حرکت می کنند. این بهترین الگو است و باید به آن توجه کنیم. شما ببینید ایشان در جلسات خصوصی یا در جلسات عمومی هیچ گاه منکر کمبودها و نارسایی ها نشده اند بلکه با صراحت آن را مطرح کرده اند اما به گونه ای پدری کردند که هیچ وقت کسی را نا امید نکردند. هیچ وقت اعتماد به نفس را خدشه دار نکردند و در همه شرایط ابتکار عمل را به دست گرفته اند و این نکته خیلی مهم است که ما در جهاد تبیین و بیان موضوعات اینگونه عمل کنیم.

اگر ما بپذیریم که اولویت اول ما در جهاد تبیین بحث تغییر و تحول است و ما باید به عنوان کسانی که پیشقراول این راه هستیم باید ببینیم که چه مقدار آمادگی برای تحول داریم؟ چقدر حاضر هستیم برای این کار در میدان باشیم و هزینه بدهیم؟ و از

همه مهمتر این که، اولویت ما در تحول چیست؟ شیوه ما در تبیین چگونه است؟ من بنا به مسئولیتی که دارم این شیوه تبیین را در یک نمونه به عنوان یک مورد توضیح می‌دهم و می‌خواهم کمی صریح‌تر در جمع شما عزیزان اساتید بسیجی سراسر کشور مطرح کنم.

مقام معظم رهبری در همین اجلاسیه اخیر چهارم مجلس، مطالب و فرمایشاتی را از عملکرد مجلس داشتند من وقتی بطور طبیعی با بعضی از افراد متدین انقلابی و همینطور با بخشی از افکار عمومی مواجه شدم، یک گره ذهنی برایشان درست شده بود که آیا واقعاً مجلس چنین عملکردی را داشته است که چنین بیاناتی را حضرت آقا فرموده‌اند؟ ما باید بدانیم که حضرت آقا عملکرد مجلس را با چه شاخص‌هایی تبیین کردند؟ ایشان با یک نگاه برآیندی و نه نگاه مصداقی به مجلس پرداختند. نکته دوم در توجه به شاخص‌ها این است که ایشان براساس شرح وظایف مجلس به قضاوت پرداختند و مهمترین وظیفه مجلس را هم قانون‌گذاری دانستند و حتی موضوع نظارت را اولویت دوم مجلس ذکر کردند.

مگر امروز چالش کشور چالش اقتصادی نیست؟ اولویت مجلس از سه سال گذشته تا به امروز اقتصاد بوده است و مقام معظم رهبری فرمودند وقتی در حوزه قانونگذاری به مجلس نگاه می‌کنیم می‌بینیم که مجلس نقشه راه داشته است. شما نگاه کنید ما در حوزه بحث اقتصادی یک جهت کار مجلس خنثی سازی تحریم‌ها

بوده است و یک جهت هم رفع تحریم ها بوده است. برای این خنثی سازی و رفع تحریم در حوزه قانونگذاری چه اقداماتی را انجام داده ایم؟ ۱- برای رفع تحریم اقدام قانون راهبردی را در بحث حوزه هسته ای در نه ماده ایجاد کردیم که در طول ۲۰ سال گذشته در حوزه قانون گذاری برای رفع تحریم چنین قانونی جایش خالی بود. ما هیچ وقت در عرصه بین المللی با زبان قوانین بین المللی با دنیا سخن نگفتیم. دنیا پارلمان ها را به رسمیت می شناسد. دیده ایم که چطور در بحث هسته ای رئیس جمهور آمریکا یا وزیر خارجه اش می گوید مثلاً این موضوع از اختیارات پارلمان است. در حالی که ما هیچ وقت در عرصه مذاکره نمی توانستیم بگوئیم مصوبه پارلمان ما مثلاً این است که این کار در نهایت انجام شد. این قانون برای رفع تحریم بود.

۲- در حوزه خنثی سازی ما وظیفه قانونگذاری داشتیم در حوزه مسکن، هم تولید، هم اجاره و هم جلوگیری از خانه های خالی و عدم واگذاری این خانه ها وارد شدیم. در حوزه اشتغال و درخواست مردم برای دریافت مجوز بعضی از اشتغال ها را ثبت محور تشخیص دادیم و گفتیم ظرف مدت ۳ روز هر کسی در این سامانه ثبت بکند اگر پاسخ نشنید (پاسخ نه نشنید) می تواند برود کارش را شروع کند. در حوزه هایی مثل سلامت، امنیت، محیط زیست که نیاز به زمان و بررسی دارد سه ماه زمان گذاشتیم بعد از سه ماه اگر پاسخ مردم را ندهند و در واقع نه نگویند این به

معنای بله است و سرمایه گذار می تواند برای ایجاد شغل کارش را انجام دهد در حوزه پولی و بانکی قانون بانک مرکزی را قطعی کردیم و تصویب کردیم. الان بحث قانون بانک های عامل در دسترس ما است. بحث مربوط به قاچاق کالا و ارز قانون آن را مجدداً با شرایط امروز تغییر دادیم. در حوزه تولید دانش بنیان ها ، سال گذشته حضرت آقا فرمودند "دانش بنیان و تولید". مجلس در ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۱ قانون جامع دانش بنیان را ابلاغ کرد. مگر ما از روز اول فروردین که آقا فرمودند می توانستیم ظرف ۴۵ روز قانون به این مفصلی را بیاوریم و تصویب و ابلاغ کنیم و از شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام بگذرد؟ خیر. این مسیر را از حدود حداقل ۳۰ ماه قبل شروع کرده بودیم در حقیقت ما با نقشه راه حرکت کردیم و می دانستیم که دانش بنیان ها جایی است که باید متحول بشود و مهمترین مبدأ تولید ثروت است.

شاخص دیگری که مقام معظم رهبری در بیاناتشان لحاظ فرمودند و کارنامه مجلس را قابل قبول و انقلابی دانستند ، اولویت ها بود. اولویت هایی که فرمودند مثل اصلاح ساختار بودجه کشور. شما در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ اصلاً تراز عملیات منفی در تراز بودجه ندارید . برای این که در مجلس آئین نامه ها را اصلاح کردیم تا سقف بودجه بدون دلیل افزایش پیدا نکند و در ۲ سال این اتفاق افتاده است و در سال ۱۴۰۱ تحقق ها در بودجه بالای ۹۸ درصد بوده است یا مثلاً در بحث شفافیت در

عینی که بنده شفافیت را قبول دارم و هر کجا هم که رفتم با چهار شاخص هوشمند سازی، شفاف سازی، مردمی سازی که خروجی اینها می شود رئوس حکمرانی در حوزه کاری اینها را دنبال کردم و روزی هم که توفیق حضور در مجلس داشتم به عنوان یک نماینده مجلس از آن دفاع کردم همین طرح شفافیت بود. ولی یک سؤال را باید برای جریان انقلاب پاسخ بدهم آیا شما در صحبت های مقام معظم رهبری جایی را شنیدید که مطالبه جدی ایشان از مجلس شفافیت باشد؟ مطالبه حضرت آقا بحث اصلاح ساختار بودجه است. بحث مسائل اقتصادی است. من این را از این جهت گفتم که وقتی ما سخن از جهاد تبیین می کنیم باید روش این جهاد تبیین را از مقام معظم رهبری یاد بگیریم. بدانیم که چگونه می خواهیم این کار را انجام بدهیم و پیش ببریم.

و سومین نکته و آخرین نکته ای که عرض می کنم این است که **پس از "جهاد تولید و جهاد تبیین"، آن چه برای بنده و امثال بنده به عنوان مسئولین، "جهاد تصمیم" لازم است در واقع تغییر و تحول و بازسازی نظام حکمرانی در کشور نیازمند تصمیماتی است که این تصمیم باید ویژگی هایی را داشته باشد. افرادی که می خواهند تصمیم بگیرند بدانند که باید تصمیمات سخت بگیرند باید تصمیمات تلخ بگیرند، باید در جهاد تصمیم، شجاعت در تصمیم گیری داشته باشند. باید با خرد جمعی و به تعبیر امروز با یک جمع سپاری در حوزه مدیریت صلاحیت حرکت**

بکنند تا از همه ظرفیت‌ها استفاده کنند. **جهاد تصمیم یعنی تشخیص حتماً باید علمی باشد وقتی حرف از بازسازی نظام حکمرانی می‌زنیم باید از دو شاخص برخوردار باشد ۱- تشخیص علمی ۲- تصمیم سیاسی اگر ما بتوانیم این سه جهاد را، یعنی جهاد تولید، جهاد تبیین و جهاد تصمیم را دنبال بکنیم می‌توانیم آن هدف و وظیفه‌ای را که بر عهده‌مان است به عنوان تحول در نظام حکمرانی که امروز اولویت اول کشور است برسیم و باید این تحول عینی را در برنامه هفتم ببینیم و همین‌جا دست‌نیاز به سمت تک تک شما دانشگاهیان و همه‌نخبگان جامعه دراز می‌کنم چه در بحث فضای مجازی و چه لایحه عفاف و حجاب یا بحث مربوط به برنامه هفتم. هر نظر و پیشنهادی دارید در مجلس در خدمت‌تان باشیم اگر این تحول اتفاق بیفتد ما توانسته‌ایم وظیفه‌مان را انجام بدهیم.**

جا دارد امروز را که به عنوان بسیج اساتید دانشگاه نامگذاری شده و درست دو روز از تحویل برنامه لایحه دولت در برنامه هفتم می‌گذرد، این برنامه باید بتواند بعد از ۵ سال ما را در حوزه اقتصادی به یک ثبات اقتصادی برساند فرآیند این برنامه و نوع برنامه ریزی و رویکرد هایش باید با برنامه گذشته کاملاً متفاوت باشد، پیشرفت‌های برنامه‌ها در لوایح گذشته با تعارف گفته می‌شود ۳۰ درصد بوده است ولی در واقع زیر ۲۵ درصد بوده است، ما بنا نداریم در این شرایط سخت این برنامه را مثل برنامه سال‌های قبل بنویسیم، لذا همه آبرو و اعتبار خودمان را می‌گذاریم که در حوزه

قانون به فضل الهی و به کمک اساتید و نخبگان کشور و مردم عزیزمان این کار را انشاءاله انجام بدهیم.

در اجرای قانون به دولت کمک می کنیم که کار اصلی و قسمت سخت آن بر عهده دولت محترم است تا دولت بتواند این موضوع را تحقق بخشد و در تحققش هم از هیچ کاری فرو گذار نیستیم و هر کجا نیاز به اصلاحات پیدا کرد بدون وقت کشی اصلاح انجام می گیرد و بدانید افزایش امید در جامعه و راه مبارزه با آمریکا هم فقط کار است و کار است و کار. انشاءالله موفق باشید.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته